

مطالعه تحلیلی و تطبیقی درس هفت خان رستم اثر فردوسی و درس دهخدا در کتاب فارسی ششم

زهره قناعتیان، زهرا عرفانی، بتول رضایی نژاد، سمیه مهدی پور

چکیده

فردوسی شاعر گرانقدر فارسی زبان از قهرمانان ملی ایران به شمار می‌آید، فردوسی عمر خود را صرف سرودن شاهنامه کرد و با این اثر بزرگ خود به زبان فارسی عمر جاودان بخشید. ابوالقاسم فردوسی طوسی شاعر حماسه سرای ایرانی و سراینده شاهنامه، حماسه ملی ایران، است. فردوسی را می‌توان از بزرگ‌ترین شاعران پارسی گو دانست که از شهرت جهانی برخوردار است. فردوسی را حکیم سخن و حکیم طوس نام نهاده اند. در واقع شاهنامه پایه زبان فارسی را غنی و محکم کرده است و مجال فراموشی این زبان شیرین را به تاریخ نداده است. فردوسی با آگاهی از هویت و زبان فارسی؛ تاریخ شکوهمند ایران را به زبان فارسی تدوین کرده است. فردوسی ۳۵ سال از عمر خویش را صرف سرودن شاهنامه کرد و می‌توان گفت با این اثر بزرگ نام خود را در تاریخ زبان فارسی ثبت کرد. علی اکبر دهخدا؛ ادیب؛ لغت شناس؛ سیاستمدار و شاعر ایرانی بود. دهخدا مؤلف و بنیان گذار لغت نامه دهخدا نیز بوده است. لغت نامه از جمله مهم ترین آثار ادبی تاریخ معاصر ایران است که این اثر در بیش از ۵۰ جلد چاپ شده است که در آن معنی واژگان و شرح آثار ادبی و تاریخی زبان فارسی نوشته شده است. دهخدا بالغ بر ۴۰ سال از عمر خود را صرف تألیف این شاهکار ادبی کرد. کتاب لغت نامه چنان تأثیری بر جاودانگی ادبیات فارسی گذاشت که به باور بسیاری از افراد این مجموعه پس از شاهنامه فردوسی غنی ترین گنجینه از هویت زبان فارسی ایران محسوب می‌شود.

کلید واژه: فردوسی، شاهنامه، دهخدا، لغتنامه.

مقدمه

یکی از راه های مقایسه و تحلیل اشخاص بزرگ و نویسندگان مطرح، مقایسه آثار مهم آن ها است. در واقع ما در ان مقاله سعی نموده شده است که با مطالعه زندگی نامه حکیم ابوالقاسم فردوسی و علی اکبر دهخدا و نگاهی به آثار این دو بزرگوار درمورد خدمات آنها به فارسی زبانان صحبت شود. اثر بزرگ و فاخر فردوسی شاهنامه است که بیش از سی سال از عمر خود را صرف منظوم کردن آن نمود. فردوسی با به نظم در آوردن شاهنامه سعی نمود که هویت ایرانی و زبان فارسی را در ذهن ها ماندگار کند تا به دست فراموشی سپرده نشود. علامه علی اکبر دهخدا یکی از نمایندگان فرهنگ معاصر وطن ما است. او شاعری توانا و هوشیار و طنزنویس انسان دوست، محقق سخت کوش و خستگی ناپذیر و روشنفکری راستین است. برخی از اهل نظر او را فردوسی زمان نامیده اند(دارایی ۱۳۹۰). ادبیات تطبیقی به دنبال موضوعی است که یک فرهنگ از فرهنگی دیگر برگرفته است و با شرایط تاریخی، جغرافیایی و تمدنی خود بومی کرده است یا اثرگذاری و اثر پذیری بین دو ادبیات را بررسی و تحلیل می کند (دارایی ۱۳۹۰).

نگاهی به زندگینامه ابوالقاسم فردوسی